

TĖVIŠKĖS AIDAI

Nr 42 (1733) 1990 m. lapkričio mėn. 6 d.

XXXV METAI

Melbourne

Kun. Kazimiero Vasiliausko laiškas

Lietuvių kaulai tebegražinami iš Sibiro platybių. Ekspedicijos ir kelionės vis dar tebeorganizuojamos. Vis dar neblėsta lietuvių atmintyje tos dienos, rūšėcios, skaudžios, lemtingos, kai prekiniai vagonai su tėvais, broliais, žmonomis ir seserimis riedėjo į sniego pustomas, vėjų galandamas plačiosios Rusijos žemes. Šie prisiminimai šios gedulo dienų atšvaistės pasiekia ir Vatikano Radiją. Štai ką rašo pats buvęs tremtinys, ne metus ir ne dvėjus lageriuose sėdėjęs ir kentęs persekiojamojo dalią dabartinis Vilniaus Arkikatedros klebonas žilagalvis kun. Kazimieras Vasiliauskas:

„Ką tik grįžau iš Intos, kur praleidau tris savaites. Tai mano jaunystės miestas, kur karščiausios maldos kalbėtos, kur giliausi vargeliai išbristi, kur skaudžiausios godos godotos. Įspūdžių - šimtai ir tūkstančiai. Ir visi jie - šviesūs, mieli.

Mūsų ekspedicijai priklausė dvidešimt penki žmonės. Šios kelionės tikslas - surasti Intos ir Abizės kapinėse laidotus kalinius ir juos gražinti į tėvynę. Mano didžiausias noras ir troškimas - aplankyti vietas, kur gyventa ir kentėta, kur dirbta ir skursta. Pašventinti buvusius kalinius - kankinius, jau pastatytus paminklus ir už juos visus kuo nuoširdžiausiai pasimelsti. Visas tris savaites aukojau šv. Mišias kaip tik šia mintimi, kaip tik jų, mūsų didvyrių ir kankinių, mūsų gimtosios žemės sūnų ir dukrų, atminčiai. Gyventi šiame krašte mum buvo gera: nuolatos girdėjome tik šiuos malonius žodžius: „Labai dėjaugiamės, kad atvykote, dėkojame jums visiems.“ Ypač mūsų globojo „Memorialo“ bendruomenė, kuri daug kur savo veikla ir užsibrėžtais uždaviniais primena mūsiškį „Sąjūdį“. Jau aerouoste mnus pasitiko Intos miesto atstovai ir „Memorialo“ bendruomenės nariai. Iš karto buvome apgyvendinti „Siaurės“ viešbutyje, o man paskirtas pats geriausias šio viešbučio kambarys. Mus kvietė į muziejų, kur yra naujai įrengtas kalėjimų ir pataisos stovyklų skyrius su daugybe eksponatų kvietė susipažinti su šachtomis, leido aplankyti kalėjimą, kur tebesėdi kaliniai. Lėktuvais mus nusikraidino į tundroje esančius kaimus, kurie vasarą pasiekiami tikta lėktuvais. Buvau nustebintas Komi kaimo dorumu ir religingumu, kuriame jau 60 metų neveikia cerkvė, nėra jokio kunigo. O nameliukai gražūs, dažyti. Nuostabi tvarka kiemuose. Čia žmonės nežino, kas yra raktas. Niekas

nesiskiria, šeimos neyra. Seimos gausios. Vidutiniškai po 9-10 vaikų, o visų kambarėlių kampuose - ikonos, kuriomis jie laimina save išvykstančius kelionėn ar mokslam vaikus, taip pat ir sudarančius naujas šeimas - jaunavedžius. Kapus čia puošia balti mediniai kryžiai. Žmonės - yra vaišingi ir svetingi, labai nuoširdūs ir gerbia kunigą. Kapinėse senimas giedojo senovines religines giesmes.

Ištisus Komi jau nebetas kraštas, apie kurį mes dažnai kalbėdavome su baimė ir išgąstiu, nuostaba ir begaliniu siaubu. Kiek daug tokių, kurie keikė prakeikė šią žemę, šį kraštą. Kiek naktų moterys raudota išraudojo, verkė išverkė savo gimtų namų, paliktų kažin kur vaikų, vyrų, - jie buvo prievarta išgabenti kitur, nublokšti mirčiai ar vargai, kančiai ir pažeminimui. O man dabar Komi - tarsi gigantiškas aukuras, ant kurio dešimtmečia iš degė geriausių mūsų tautos vaikų širdys, liejosi į begalinį aukos ir atnašos vandenyną savųjų liūdesys, kančia ir ašaros. Dabar man Komi - nepaprastai brangi ir šventa šalis, kurioje tiek daug brangenybių: tūkstančiai mūsų Tautos kankinių, darbščiausių ūkininkų, išprususių inteligentų, nagingų amatininkų ir išradėjų, kuriuos priglausė visus šitoji tolimoji žemė, kur dabar ilsisi jų kaulai.

Vienose Intos kapinėse lietuviai pastatė paminklą čionai žuvusiems kankiniams. Paminkle iškalta Rūpintojėlis. Ir taip - nublokštas tūkstančius kilometrų, diena naktį Jis dabar rymo tenai, su liūdesiu ir skausmu žvelgdama į tas skurdžias platybes, išmėtytus įvairių tautybių vaikų kapų gūbrius. Taigoje jis saugo paliktą skausmą, palaidotas jaunystės dienas, begalinius kapinynus ir nykumą. Kiek čia vargo išvargta, kiek čia sopulių patirta, kiek čia atodūsį ši gėdi nebylė tundra prisiklausė, kiek čia Nemuno šalies vaikai turėjo iškentėti už ištikimybę tikėjimui, savo tradicijoms, už savo Tėvynę ir keliems dešimtmečiams palaidota laisvė...

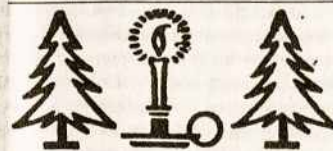
Mūsų viešnagės metu čia buvo atidengtas paminklas Intos miesto - Stalino aukoms. Miesto valdžios buvau pakviestas tą paminklą atidengti ir pašventinti. Paminklas stovi miesto viduryje, kur kadaise irgi buvo laidojami kaliniai. Kaip nuostabiai iš pagrindų pasikeitė šis miestas: kalinys, buvęs užguitas, beteisis, dabar stovi iškilmėse, šlaksto švęstu vandeniu, kurio tiek metų čia nematė žmonės, šlaksto kančios ir vargo simbolį - aukoms paminklą. Dabar, kai Komi tiesia ranką į laisvę ir nor atskirti nuo Rusijos tiesiog stebina ir

nepaprastas džiaugsmas užlieja širdį, kai matai ir girdi tokius didžius pasikeitimus Komi respublikoje. Juk, regis, dar taip neseniai, menu buvome čia sutikti 1950 metais: kareiviai su šautuvais, neišpasakytai keiksmais, su piktai šunimis. Jie, mus pavėdėję kokią kilometrą, susodina ant purvino kelio, kad iš karto suprastume, kad esame niekis, kad esame išvežti į vergiją, pasmerkima, į žūtį ...

Abizėje aplankėme generolo Juodšiaus, prof. Karsavino, Anos Achmatovos vyro kapus. Labai skaudu, kad jau daugelis kapų dingę krūmuose, apžėlę piktžolėmis. Čionai - jų tūkstančiai. Į namus tesugrįš tikiai dalelė. Karstų iškilmingas pervežimas vietiniam gyventojams palieka gilų įspūdį. Tik dabar jie suvokia paprastų paprasčiausią tiesą, atranda lyg kokią Ameriką: kad čia jų būta tūkstančiai kad jie buvo nekalti, kad jie turėjo tėvynę, savo vaikus, namus, kad jie buvo verti meilės ir užuojautos ir pagarbos ...

Kaip kaleidoskopas, kaip filmas sumirgėjo mano jaunystės ir kančios, vargo ir išmėginimų nusagstytas Komi kampelis, kuris taip nori laisvės, nori gyventi, nori prisikelti, kaip mes, kaip kitos Baltijos šalies tautos. Jau vaikštau Vilniaus gatvėmis, o akyse vis regiu apžėlusius kapų kauburius, aukštaūges varnalėšas ir mūsų Lietuvos daugelio vaikų likimo skaudžius pėdsakus, kurie neišdilis tol kol mūsų kartos bus gyvas bent vienas žmogus...

Vilnius, 1990 rugpjūtis...
prelatas Kazimieras Vasiliauskas

KALEDŲ SVEIKINIMAI

Jau artinasi Kalėdų šventės. Savo gimines, draugus, artimuosius, organizacijos savo narius pasveikinkime per Tėviškės Aidus. Trumpas, tradicinis sveikinimas \$ 10. atsiunčiant kartu su sveikinimais, kurie bus atspausdinti TA Kalėdų laidoje. Nelaukime paskutinės dienos, jau dabar iš anksto atsiųskime sveikinimus ir rūpesčiai dings.

Apmokėtus sveikinimus atsiųsti iki gruodžio 1 d., nes juos reikia sugrupuoti prieš leidžiant į kompiuterį.

Prašome visų skaitytojų prisijusti prenumeratą už atėinančius metus, o dar neapsimokėję už šiuos metus, nuoširdžiai prašome nebedelsti. „Tėviškės aidų“ Redakcija ir Administracija

Lietuvos Atstatymo Fondas

Pranešam mieliem auktojams, kad mūsų fondas jau yra nusiuntęs suaukotų ir pirktų vaistų už apie \$35,000, nusiuntęs vieną ultragarsinę diagnostikų sistemos aparatą Kauno R. Kryžiausligoninei ir, kartu su Adelaidės Fondu, už pirktas laparoskopą ir arthroskopą diagnozėm ir operacijom.

Iš vis jau suteikėm tiesioginę pagalbą už 73,000 dolerių, neskaitant nusiųstų į Paryžių virš \$13,000 vaistų persiuntimo į Lietuvą išlaidom padengti, pagal PLB Pirmininko dr. Bielausko nurodymą ir atsakomybę.

Esame aprūpinę vieną 500 lovų ligoninę su reikalingiausiais aparatais ir vaistais modernios medicinos pagalbos teikimui Lietuvos žmonėm.

Iš vis Melbourne Bendruomenės aukom ir pastangom esamę suteikę paramą Lietuvai siekiančią 98,000 dolerių vertę.

Sugrįžęs iš Lietuvos gavau 6,000 tablečių cukrinės ligos gydymui. Tie vaistai yra verti perkant vaistinėje \$900.

Susipažinus su Lietuvos sąlygom ir iškilioliais paramos siuntimo būdais, reikia konstatuoti, kad patikimiausias padėti kraštui yra tiesioginis pagalbos siuntimas be jokių tarpininkų. Tam reikėtų praplėsti fondo organizaciją su aukotojų išsirinktais jo valdybos nariais ir specialia revizijos komisija.

Dr. J. Kunca

Lietuvos Atstatymo Fondo pirm.

"Kauno Tiesa" 1990. IX
**Dovana
Lietuvai** 26.

Respublikoje viešintis Australijos Melbourne fondo Lietuvai remti pirmininkas daktaras Jonas Kunca su žmona lankėsi ir mūsų mieste. Raudonojo kryžiaus ligoninei jis atvežė dovaną - už fondo lėšas nupirktą ultragarsinę diagnostikos aparatą, medikamentų ir medicinines literatūras.

Raudonojo kryžiaus ligoninės vyr. gydytojas Mykolas Biliūnas informavo: Australijos lietuvių dovanoti medikamentai bus skiriami tik socialiai blogiausiai gyvenantiems vaikams, besigydančioms šios ligoninės stacionare ar poliklinikoje. Diagnostikos aparatas ir literatūra bus naudojama šios ligoninės reikmėms.
Edmundo KATINO nuotrauka

Popiežius Jonas Paulius

II-sis privačioje audiencijoje priėmė Kauno arkivyskupą kardinolą Vincentą Sladkevičių ir jo pagalbininką vyskupą Vladą Michelevičių. Lietuvos kardinolo ir jį lydėjusio vyskupo Michelevičiaus susitikimas su Šventuoju Tėvu užtruko apie pusę valandos.

Pelesiškiai kviečia į atlaidus

Sv. Lino atlaidai - Pelesos parapijos tradicija. Pirmaisiais po pirmojo pasaulinio karo metais tuometinis Vilniaus arkivyskupas, dabar palaimintasis Jurgis Matulaitis, skatino ir rėmė šią šventę. Rugsėjo 23-ąją - Šventojo Lino kankinio dieną - į atlaidus suplaukdavo daugybė tikinčiųjų iš aplinkinių parapijų. S graži religinė tradicija nutrūko jau antraisiais bolševikinės okupacijos metais, kai patyręs daug persekiojimų ir kančių garbingasis Pelesos klebonas kun. J. Vienožindis buvo pasmerktas ilgus metus kalėti Gulago kazematuose Tolimojoje Siaurėje. Bažnyčia būvo uždaryta, apgriauta, suniokota, išniekinta; išblaškyti, įbauginti, terorizuojami tikintieji liko be pačių statytos mūrinės bažnyčios - dvasinės tvirtovės.

Debesys ilgai temde ne tik Pelesos, bet ir kitų dar neseniai lietuviško Varenavo rajono parapijų katalikų gyvenimą. Tačiau žmonės nenuleido rankų. Ypač atkakliai siekė atgauti savo bažnyčią ir gimtojo žodžio laisvę pelesiškiai. Jų kilnius siekius, nenuilstamas pastangas sužinojo, o vėliau ir parėmė visi tautiečiai.

1989 metų pradžioje Pelesos

vietinė administracija bažnyčia grąžino tikintiesiems - ilgametę ryžtinga kova buvo laimėta. Pelesiškiai emėsi atstatymo, restauravimo darbų. Talkino tautiečiai iš įvairių Lietuvos vietų: kas aukomis, kad darbu ar medžiagomis. Nepagailėjo lėšų Vilniaus šiltnamių kombinato ir sostinės „Neringos“ susivienijimo vadovai bei darbininkai. Daug sumanumo ir nuoširdumo parodė Vilniaus statybos tresto inžinieriai sąjūdininkai. Jie patys iš savo medžiagų sumūrėjo stulpus ir aptvėrė šventorių. Per devynis mėnesius bendromis jėgomis bažnyčia buvo atstatyta, išdabinta.

Praejusį rudenį nedidukas varpas, ilgus metus išgulėjęs užkastas, dabar iškeltas virš bažnyčios stogų, prislopintu gausmu pakvietė maldininkus į didingą Sv. Lino iškilmes. Į jas atvyko Vilniaus arkivyskupas Julijonas Steponavičius, kunigai, daugybė tikinčiųjų. Atšventinimo ceremonialą ir iškilmingas pamaldas celebravo arkivyskupas, daug kentėjęs okupacijos metais už Lietuvą ir Bažnyčią. Po daugelio metų bažnyčioje suskambo „Te Deum laudamus“ ir tautinė giesmė

„Lietuva Tėvynė mūsų“. Tai buvo nepaprastai jaudinančios, brangios, nepamiršamos akimirkos, minutės. Daugumos maldininkų ir dvasininkų skruostais riedėjo džiaugsmo ašaros.

Po bažnyčios pašventinimo pelesiškiai ir jų bičiuliai dirbo toliau. Šį pavasarį Lietuvos kaimo statybininkai pastatė dailią kleboniją. Kauno miškininkai pabaigė rudenį Vilniaus apželdinimo tresto pradėtus apželdinimo darbus. Daug padėjo Lietuvos kultūros fondas, Sąjūdžio taryba, Salčininkų statybininkai ir melioratoriai. Vasarą Varėnos kelininkai, Broniaus Vaičiulionio vadovaujami išasfaltavo kelią iki bažnyčios ir privažiavimo aikštes. Negailėdami laiko ir jėgų, labai nuoširdžiai dirbo meistras Algis Akulavičius, Eduardas Markinas, darbininkės Ona Lapinskienė, Bronė Petrenienė ir kiti. Kelininkai taip pat pažadėjo išasfaltuoti kelią iki kapinių.

Parapijiečiai džiaugiasi pasikeitimais atsigavo dvasiškai. Patenkinti ir jauno klebono kun. Kastyčio Krištopaičio energingumu.

Izidorius Simelionis

Melbournas - Pelesa

Perskaičius Silvestro Dodos straipsnį „Paminklas stovi. Bet kam?“, (T.A. Nr. 40, spalio 23d.), vėl atgija ne kartą girdėti pasakojimai apie pietinio Vilniaus Krašto lietuvių persekiojimus ir nekaltas aukas.

Galvau laišką iš Kauno kurį parašė mano draugas kardiologas, taurus, pasišventęs kitiems, Lietuvos sūnus.

„29-tą rugsėjo važiuojame į Pelesą, į „Pasaulio užmirštą kampelį“. Vargšai ten. Mes konsultuosime lietuvius ligonius kurie ten beveik palikti Dievo valiai. Paprastai važiuojame 12 km. už Pelesos, kur baigiasi, kelias ir prasideda pelkės. Ligonų visada būna labai daug. Kartu vežame elektrokardiografą kurį padovanojo Virginija. Štai jos dovana tikrina „Liūdnosios Lietuvos“ lietuvių širdis. Ar kada apie tai būtume galėję galvoti - kur Melbournas, o kur Pelesa? Visada su dėkingumu prisimename dosnią lietuvių daktarę iš Melbourn. Važiuojame 11 gydytojų, nes ten visada nemažai darbo. Man pasisekė gauti mašiną ir benzino!

Laiškas 30 rugsėjo

Šiandien sekmadienis. Buvau Katedroje, o po pietų kine rode filmą „Jėzus“, kuri man labai patiko ir suteikė dvasinį pakilimą ilgam laikui. Mano bendradarbiai gydytojai šiandien konsultuoja ligonius Mažoje Lietuvoje. Į Pelesą važiuoju anksti 7 val. ryto neprivažiavus 17 km. iki Varėnos nutūžo mūsų mašinos pusašė. Tačiau Varėnos medikai atėjo į pagalbą ir mums atidavė savo pusašę! Pavėlavome 3 val., bet toliau atvykome sėkmingai. Mūsų laukė apie 40 ligonių. Dirbome iki sutemų. Pavalkių kaimo moterų ansamblis mums padainavo kelias liaudies dainas. Jos visos labai liūdnos apie lenkinimo laikus. Žiaurus ir negailestingas buvo lietuvių draudimas. Dainos

tokios liūdnos, kad dauguma gydytojų verkė. Vietiniai lietuviai sakė „Jau visas ašaras išverkėme ir mūsų akys išdžiūvo nuo žiūrėjimo į Lietuvos pusę“.

Ačiū mieli Melbourniškiai už visokeriopą paramą, o mes žadame reguliariai, kiek galimybės leis, lankyti mūsų liūdnojo kampelio

ligonius.“

PS. Džiugu, kad Lietuvos gydytojai aukoja savo laisvalaikį lankydami Pelesos ir apylinkių ligonius. Jie ne tik gydo vaistais bet taip pat ir platina spaudą sustiprindami vietinius lietuvius dvasiniai. Garbė Jiems!

Melbourniškė

Vytautas Landsbergis Paryžiuje

Lietuvos aukščiausiosios Tarybos pirmininkas Vytautas Landsbergis lankosi Paryžiuje, kur tuoj po atvykimo jį priėmė Prancūzijos respublikos prezidentas Mitterand'as.

Supažindinau prezidentą su mūsų pastangomis taikingomis, parlamentinėmis priemonėmis sukurti demokratines institucijas, paprasčiau, kad Prancūzija paremtų Lietuvos siekius atgauti jai priklausantią vietą Europos tautų šeimoje, pasakė Landsbergis žurnalistam po susitikimo su prezidentu Eliziejiaus rūmuose. Mūsų tikslas - atkurti visišką Lietuvos suverenumą ir mes jaučiame, kad Prancūzija yra palanki šiem mūsų siekiams, sakė Landsbergis. Mes gerai suprantame sunkumus su kuriais dabar susiduria Gorbačiovas, tikimės, kad jis supranta ir mūsų sunkumus. Dirbame dėl to paties tikslo - atstatyti demokratiją Rytų Europoje. Norime tikėti, kad to paties siekia ir Gorbačiovas. Demokratija yra nedaloma. Suverenumas - ne dovana, kurią galima duoti ar atimti. Vienintelis dalykas, kurį galima atimti, tai galimybė realizuoti suverenumą. Landsbergis pasakė žurnalistam, kad Lietuva ruošiasi naujiems susitikimams su sovietinės valdžios viršūnėmis, kad ryšium su tuo yra parengusi pasiūlymus derybų problematikos ir procedūros klausimais. Landsbergis kvietė demokratines valstybes nesiriboti

vien stebėtojų vaidmeniu, nes Lietuvai gresia pavojai ir todėl jai reikia paramos. Pavojai Lietuvai yra susiję su Sovietų Sąjungos dabar pergyvenama politine, ekonomine ir moraline krize. Žlunga visa sovietinė sistema, žlunga sovietinė valstybė, vyriausybė yra silpna, gilėja ekonominė krizė. Visuotinės krizės padariniai galėtų įsiliesti ir Lietuvos linkme.

Pasak Landsbergio, prezidentą Mitterand'as per pokalbį jam davė kai kurių patarimų, išreiškė nuomonę, jog yra svarstyta galimybė kad Lietuva stebėtojo teisėmis būtų priimta į Europos institucijas. Tačiau, pridūrė Mitterand'as, šis klausimas yra labai sudėtingas, būtina jį giliai ir visapusiškai apgalvoti. Vytautas Landsbergis pasiūlė, kad Vilniuje būtų įsteigtas prancūzų kultūros centras.

Per Landsbergio pokalbį su prezidentu Mitterand'u nebuvo iškeltas Lietuvos vyriausybės informacijos biuro Paryžiuje įsteigimo klausimas.

Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos pirmininkas Paryžiuje pasimatė su Prancūzijos ministru pirmininku Rocard ir Nacionalinės asamblėjos pirmininku Fabius. Landsbergis atvyko į Paryžių dalyvauti tarptautiniame studijų simpoziume apie Europos ateitį, įvykus politiniam pasikeitimam komunistų valdytuose kraštuose.

LRTV

Latvijos Dainų šventė

Ryga. - Latvijos Tautinė Dainų šventė įvyko praėjusį mėnesį Rygoje. Latviams tai buvo ne vien tik Dainų šventė, bet ir tautos vieningos dvasios pareiškimas prieš okupantą rašo „The Christian Science Monitor“ dienraštis.

Kai Dainų šventė pasibaigė, tai 20,000 latvių choristų pasiliko stovėti tyliai estradoje. Jie nesiskirstė į namus, bet spontaniškai, be dirigento, dainininkai pakartojo vieną patriotinės dainos refreną ir jiems pritarė šimtatūkstantinė latvių minia. Įspūdis neišpasakytai jaudinantis, rašo korespondentas John Hartsock. Nors latvių dainų šventės vyksta kas 5 metai, šį kartą pirmą kartą buvo laisva latvių dainų šventė, kurioje nebereikėjo pagarbinti Sovietų Sąjungos. Patriotinės dainos, kurios buvo Maskvos draudžiamos, sudarė šventės programą ir jos pavirto milžiniška laisvės demonstracija.

Dalyvavo Landsbergis ir Prunskienė. Šventėje dalyvavo daugiau kaip pusė milijono latvių. Iš Lietuvos dalyvavo jos prezidentas ir ministrė pirmininkė. Lietuviai yra vadovaujančioje Pabaltijo nepriklausomybės fronto linijoje, rašo korespondentas. Latvijos prezidentas Anatolijs Gorbunovs, pradėdamas šventę, savo žodyje pasakė, jog daina latvių gyvenime užima labai svarbią vietą. „Daina mums visada padėjo išlaikyti moralinį balansą egzistuoti ir išsilaikyti“.

Kultūra - latvių ginklas

„Dainavimas mums reiškia daug daugiau, negu susirinkti kartu“, kalbėjo šventės dirigentas Ivars Berzins. Jis sakė, kad latviai turi maždaug 2 milijonus liaudies dainų - daugiausia liaudies dainų pasaulyje. Turtingos latvių tradicijos yra išlikusios iš istorinių latvių dienų, nežiūrint svetimųjų priespaudos. Svetimiečiai ministeris Raimonds Pauls sakė, jog „latviai visados dainavo, kai džiaugėsi gyvenimu ir kai liūdėjo“. Ne latviams tas dainas kartais sunku suprasti, nes turi simbolinę prasmę ir dažnai moralinę reikšmę: Kiekvienas latvis žino jų prasmę ir jas sunku išversti“, sakė Svetimo ministeris.

Latvių šiuo metu žymus kompozitorius Martins Brauns pasakojo šiam korespondentui, jog latvių dainos dažnu atveju yra mažos tautos ginklas prieš galingąją Sovietų valstybę. „Sovietų Sąjunga negali išsilaikyti fizine jėga“, sakė jis, „o tik aukštesne dvasine kultūra, deja...“

Pabaltiečiai nenori minėti bolševikinės sukakties. Užsienio spaudos agentūros praneša apie Vilniaus miesto tarybos paskelbtą pareiškimą, kuriame pasisakoma prieš bolševikinės spalio revoliucijos sukakties minėjimą, Vilniaus gyventojai raginami nedalyvauti ta proga rengiamuose kariuomenės paraduose ir visose kitose iškilmėse. Spalio revoliucijos sukaktis minima lapkričio septintąją. Spaudos agentūros atkreipia dėmesį, kad ne tik lietuviai, bet ir kiti pabaltiečiai nenorimi minėti bolševikinės revoliucijos sukakties. Visai neseniai Latvijos Aukščiausioji Taryba iš viso panaikino lapkričio septintosios valstybinę šventę, vietoje jos įvedė dvi kitas privalomas šventes, kuriomis bus kasmet prisimintos ir pagerbtos komunistinio teroro atkos.

Ištraukos iš „Amžino įsalo žemėje“

(tęsinys iš Nr. 27)

Antanina Garmutė

Svajonė pildosi

Sukuosi kaip voverė rate - nemiegotų naktų daugiau negu išmiegotų: darbas geologinėje ekspedicijoje, druskos kasimas fabrike, malkų reisai į taigą, bulvių sodinimas žemės sklypelyje. Paštas ir siuntiniai, ir visuomeninės laiškininko pareigos - laiškų išnešiojimas lagerio tautiečiams. Bet štai atėjo ir miego metas. Akmeniui krisdama ant narų, dar spėju pagalvoti, kad išbuvau be miego - ne daugiau ir ne mažiau kaip penkias paras. Limpa blakstienos.

Sapnas nespėjo ateiti.

Kažkas tvirtu karišku balsu šaukia:

-Vstavaj, Antanina Kazimirovna! Tebia Litva ždiot!

Palaukia, ir vėl tą pat:

-Tvoja Litva! Vstavaj!

Sokteliu it spyruoklės išmesta.

Ne, tai ne žemės drebėjimą - jautėme, kai drebėjo žemė Alma Atoj. Gal sapnas? Sužnybu kaktą - skauda! Ne sapnas: tarpduryje stovi komendantas ir šypsoi, pakaušiu durų staktą remdamas. Pirmą kartą matau besišypsančią Movčaną. Jo šypsena - jykis, kuriuo gali pasikliauti.

Apsirengti nereikia - mes miegame ant narų su rūbais.

Ir bėgu aš, tarsi pasakoj, - ant nematomų sparnų lekiu per Usoleš miestą, per duobes ir balas, nei kojų, nei penkių nemigos naktų nejausdama ir nieko nematydama, - tik važiuojantį dviračiu komendantą ir tik vieno - NKVD - pastato akimis ieškodama!

Movčanas išima iš stalčiaus ir paduoda ant didelio firminio blanko mašinėlės rašytą dokumentą:

Perskaityk atidžiai! Mes jį pasiliksim. Tau pažymą tuojau išduosim.

Kol aš skaitau, jis liepia sekretorei sėsti prie rašomosios mašinėlės ir pasiruošia diktuoti.

Ryte ryju akimis dokumentą ir šamone dar nesuvokiu, kas parašyta jame! Taip! Taip! Taip! .. TSSRS Ypatingojo Pasitarimo posėdžio, įvykusio 1948m. spalio tokią dieną (vadinasi, praėjus 4 mėnesiams po išvežimo!) nutarimu pilietė Garmutė Antanina, Kazimiero, gimusi 1934 metais, iš specialiosios tremties išlaisvinama, atstatant jos teises ir grąžinant jai buvusią gyvenamą vietą Lietuvos TSR. Išskirti pilietei kelionėje lydintį asmenį ir nemokamą geležinkelio bilietą kariniame vagonė. Pasirašė: Ypatingojo Pasitarimo posėdžio pirmininkas J.V.Stalinas.

Dreba rankos - dokumento nenulaikau - ir ne todėl, kad jį pasirašė pats galingiausias didžiausios pasaulyje valstybės vadovas, o todėl, kad jis, tas dokumentas, gali pasirodyti esąs miržas, fikcija, gali išnykti, pavyzdžiui, kaip aitvaras - išskristi per atvirą langą. Juk jis dvejus metus kažkur klaidžiojo lyg vaiduoklis laivas vandenynė! Kur jis buvo visą tą laiką, kai aš, faktiškai jau laisva (!), kasiau druską Sibire, o mano tėvai ėjo iš proto Lietuvoje? Šio klausimo, kaip ir Sfinkso mįslės, niekas neįspės ...

Komendantas Movčanas prisėda kitapus stalielio. Kiek įmanoma švelniau - jam tai sunkiai sekasi - klausia:

- O gal tu, mergaite, norėtum pas mus pasilikti? Gal tau ir čia gerai būtų? Pagalvok!

- Ne, ne! - išsigąstu, - aš noriu pas tėvelius! Namol! Į Lietuvą!

- Nu, ladno! Važiuk tu į tą Lietuvą! Tik šiuo metu mes neturime žmogaus tau palydėti, - tu juk nepilnametė. Be to, traukiniai pro Angarsko stotį ateina iš Vladivostoko perpildyti. Vasarą visi keliauja. Gal luktersi bent porą mėnesių?

- Oi nel! Sutinku ir be palydovo! Galiu grįžti ir pakeleivingais traukiniais!

Nieko daugiau neaiškindamas Movčanas išduoda man reabilitacinę pažymą ir nemokamą bilietą važiuoti bet kurio traukinio kariniame vagonė iki pat Kauno.

Zinią, kad mane paleidžia namo į Lietuvą, visas lageris sutinka su dideliu džiaugsmu. Kadangi ir iš toliau atvažiuojantys traukiniai tebėra perpildyti, negaliu išvykti ilgiau nei savaitę. Per tą laiką kasdien esu kviečiama į visus barakus iš eilės. Kiekvienis nori perduoti linkėjimus iš gyvų lūpų savo artimiesiems Lietuvoje. Ir laiškus. O gerosios tetos - taip aš vadinu visas vyresnio amžiaus mūsų moteris, tremtines, - taigi dvi tetos, Varkalienė ir Raslauskaitė, su kuriomis per naktis eilėse prie duonos stovėdavau, o dienomis - malkų naštas iš taigos vilkdavau, su ašaromis akyse prašo:

- Vaikeli, tu tik vieno dalyko nepamiršk: kai išlipsi Kaune iš traukinio, tai pirmiausia atsiklaupk ir tą žemę pabučiuok! Už mus! ...

Joms pritaria Valiūnienė, Grybauskienė, Skučienė, Cernevičienė, Lisajienė, Elvikienė, Miedažienė, Jonikienė ir daugelis kitų, aiškiai suprasdamos, kad ne visoms joms bus lemta savo kojomis šią žemę paliesti. Nes dykynėje tarp miestelio ir taigos yra niūrios kapinaitės. Jose trinasi primiesčio gyventojų ožkos, kapstosi starai ir švilpikai - panašūs į žiurkes ar voveris žvėreliai. Jos jau ne vieną mūsų priglaudė.

Jaunimas dalija fotografijas. Užrašo atminčiai nuotraukas žmonės, kurių daugelio aš gyvenime jau nebesusitiksiu. Tačiau jų apibūskę atvaizdai bus didžiausioji pagarboj. Ir nepamirštami, beveik istoriniai įrašai:

„Prisimink Sibire vargstančias drauges - Nijolę ir Katrytę“, - rašo dvi merginos, nusifotografavusios prie barako su tautiniais drabužiais;

„Prisimink Usoleš barakus ir brigados drauges - mus“, Janina; „Prisimink Sibiro dykumas ir kartu buvusią mane“ - prašo tautinėmis juostomis karūnuota Vita;

„Atmink, jog tu važiuoji džiaugtis Tėvyne, o aš pasilikiu su skaudančia siela vargti Usoleje“. A.

„Būdama gimnazijos suole, prisimink mane Sibiro krašte,“ ...

„Tokio pat likimo draugei“ ...

„Būdama laisvėje, prisimink“ ... Atminties foto galerija.

Ilga kelionė į Lietuvą

Atėjo diena, kai nedidelis artimųjų būrelis išlydėjo mane iš barakų. Buvau apsilvikiusi geriausiuoju dar nespėjusiu suplyšti tetos švarkeliu, o rankoje laikiau dedės Vilko sukaltą medinę dėžutę su duonos pėtruvėsiais. (Dėdė, mano tiktos tetos Petrutės vyrą, išvežta be šeimos, vieną naktį išgabeno į anglių kasyklas, kur jis prarado plaučius, ir vos grįžęs į Lietuvą mirė). Vidinėje švarko kišenėje spaudžiau reabilitacinę pažymą ir karinį geležinkelio bilietą.

Mažoje Angarsko stotelėje tebuvo keletas keleivių. Pro šalį prašvilė greitieji Vladivostokas - Maskva ir Chabarovskas - Novosibirskas. Mano bilietą komposteravo į vientinį traukinį Irkutskas - Zima. Taigi pirmasis žingsnelis į Lietuvą nedidelis - maždaug 500 km. Liko dar beveik 20 tokių „žingsnių“.

Zimoje išlaukiau visą parą, kol gavau vietą kitam žingsneliui į gimtinę - iki Taišeto stoties. Toliau - Kanskas. Stotys jau grūste prigrūstos keleivių. Ypač daug kariškių. Visi vėluoja, šaukia, stumdosi ir lenda be eilės pas karo komendantą. Kiekvienos stoties karinėje komendantūroje privalau pasižymėti ir aš. Kitaip neišeina: mano bilietas kariškas, nemokamas. Vienintelė kompensacija reabilituotam žmogui!

Išsimalusi eilėse, per vargą prisikasu iki komendanto. Šis nieko nesupranta: tokių keleivių kaip aš kariškių tarpe daugiau nėra! Tad įrodinėju, kas aš tokia, kur, kodėl ir pas ką kariškių vagonė važiuoju. Jis uždeda antspaudą ant mano pažymos. Atsigeriu vandens iš hidranto, išsiimu iš medinės skrynūtės džiovėsi, užvalgau ir laiminga traukiu toliau. Į vakarus! Mintyse suskirstau kelionę į etapus: pirmas svarbus punktas - Krasnojarskas. Toliau Novosibirskas. Omskas. Sverdlovskas. Paskui Maskva, o paskėliau - ranka pasiekiami -

namai ...

Piligrimas nuo Baikalo traukia išilgai visą Sibirą į savo Tėvynę! Snaudžia kedrai, taigoje nurimę. Ir širdies nevirpa nuo šalnų. Ko gi tu, mažutis piligrime, negali gyventi be namų? Negali be Tėviškės. Negali be Nemuno (kas tau šimtai angarų ir jenišėjų?). Negali be mamos ...

Traukiniai neša, gražina tave gyvenimui. Ateičiai. Laisvei. Ir galbūt Sviesai? - - -

(bus daugiau)

Pasitarimai Maskvoje

Užsienio spauda, 3.X.1990, plačiai praneša apie Maskvoje įvykusį Lietuvos ir Sovietų Sąjungos valstybinių delegacijų konsultacinį susitikimą, rašo, kad, galbūt, susitikimas atvers kelių formalio dušalėm derybom kuriomis turėtų būti galutinai nustatyti ateities tarpusavio santykiai. Lietuvos AT-bos pirmininkas Vytautas Landsbergis ir ministrė pirmininkė Prunskienė, po susitikimo Kremljuje kalbėdami spaudos konferencijoje, išreiškė viltį, kad Lietuvos santykiai su Maskva pakryps geresne linkme, bet pridūrė, jog dar sunku numatyti, ar Maskva sutiks derėtis Lietuvos nepriklausomybės klausimu. Tai, galbūt, paaiškės po kitų susitikimų su sovietine delegacija, pasakė Landsbergis ir pridūrė, kad, turbūt, prieš pradėdant derybas, delegacijom reikės dar daug kartų susitikti, konsultuotis. Lietuvos ir sovietų delegacijos nutarė sudaryti bendrą darbo grupę, kuriai pavesta per dvi savaites parengti atitinkamus pasiūlymus dėl derybų problematikos, procedūrinių klausimų. Padarytas pirmas žingsnis derybų linkme ir mes nemanome sustoti pusiaukelėje, pasakė Landsbergis. Lietuva yra maža valstybė, pažymėjo Landsbergis, bet ne tokia silpna, kaip atrodo, gi Sovietų Sąjunga yra didelė valstybė, bet ne tokia galinga, kaip atrodo. Landsbergio įsitikinimu, vidaus problemoms, su kuriomis dabar susiduria Gorbačiovas, gali susilpninti Maskvos poziciją prie derybų stalo. Ministrė pirmininkė Prunskienė, iš savo pusės, apgailestavo, kad Vakarų kraštai nepakankamai ryžtingai remia Lietuvos nepriklausomybę, pažymėjo, jog tikisi, kad prasidėjus Lietuvos derybom su Sov. Sąjunga, Vakarai konkrečiau parems Lietuvos interesus. Po spaudos konferencijos Lietuvos delegacija iš Maskvos sugrįžo atgal į Vilnių. LRTV

Raseiniečiai pagerbia partizanų palaikus miesto aikštėj prieš jų orias laidotuves.

IS MŪSŲ PARAPIJŲ

Melbournas

Mirusiųjų atminimui lapkričio mėnesį kapines lankome šiemet kiekvienas individualiai.

Geelonge lietuviškos pamaldos šv. Jono bažnyčioje lapkričio 18 d. sekmadienį 9.30 val.

ALB Melbourno Apylinkės Valdyba

praneša, kad ALB Krašto Tarybos narių rinkimai įvyks 1990.XI.18, sekmadienį, 2 val.30min.p.p. Lietuvių Namuose. Dar nevėlu siūlyti kandidatus užpildant pasižadėjimus, kurių formularus galite gauti pas A. Ramoškienę. Rinkti gali tik apsimokėję nario mokesčių.

ALB Melb.Apyl.Valdyba

SALE seniūnija

Lietuviškos pamaldos ir Lietuvos Kariuomenės šventės minėjimas įvyks Sale seniūnijoje lapkričio 24d.

Pamaldos 12 val. Our Lady of Sion vienuolyno koplyčioje 341 York Street, Sale.

Po pamaldų Kariuomenės šventės minėjimas bus Eskirtų sodyboje. Bus turtinga loterija ir užkandžiai.

Maloniai kviečiame gausiai dalyvauti iš toli ir arti.

Iš anksto dėkoju.

Seniūnė E.Eskirtienė

Pranešimas Melbourno Pensininkams

Lapkričio mėn. 26 d. yra ruošama 5 dienų išvyka į Canberra ir Merimbula. Išvykos kaina įskaitant motelius ir maistą tik \$199. Išvyka prasidės lapkričio mėn. 26 d. pirmadienį 7.30 val ryte nuo Gas & Fuel pastato Flinders St. Keleiviai bus paimti ir nuo Lietuvių Namų. Pirmos dienos vakare apsisostime Eagle Hawk motelyje ir vakarieniausime klube. Antrą dieną po pusryčių apžiūrėsime Canberros įžymybes, žinoma ir naujuosius Parlamento Rūmus. Vakarieniausime viename iš pokerio klubų. Trečią dieną vyksime į Snowy Mountains per

Cooma, Jindabyne, Bega iki Merimbula, kur nakvosime.

Ketvirtą dieną aplankysime įžymesnes Merimbula apylinkes ir vakare praleisime Eden Fisherman pokerio mašinų klube. Penktą dieną po pusryčių grįžtame į Melbourną, sustojant pasigėrėti gražiais Lakes Entrance vaizdais. Melbourne būsime 8 val. vakaro.

Kviečiame į išvyką visus: senus ir jaunus melbourniškius, geelongiškius ir adelaidiškius. visais išvykos reikalais kreiptis telefonu į Sidabrą (03) 830 5084.

Melbourno Pensininkų Valdyba

Sale, Latrobe Valley ir apylinkių lietuviams lietuviškos pamaldos Kristaus Karaliaus garbei ir Lietuvos Kariuomenės šventės minėjimui lapkričio 24 d. šeštadienį, 12 val. Our Lady of Sion vienuolyno koplyčioje, 341 York St. Sale.

Pranešimas Šauliams

Melbourno DLK Vytenio Šaulių Kuopos metinis susirinkimas įvyks šiais metais lapkričio 10-tą dieną, šeštadienį, 2 valandą po pietų, Lietuvių Namuose, 50 Errol St., North Melbourne.

Saulių Kuopos Valdyba

MELBOURNO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖI

Li goninės kolektyvo ir Lietuvos žmonių vardu nuoširdžiai dėkojame už padovanotą medicininę aparatūrą, medikamentus ir medicininę literatūrą Melbourno Lietuvių Bendruomenei. Nuoširdus ačiū gerb. p. daktarui J. Kunciai ir gerb. p. A.Kuncienei, kurie atvežė šias dovanas.

Sirdingai dėkojame visiems Australijos lietuviams už visokiariopą pagalbą.

Ligoninės vyriausias gydytojas

M. Biliūnas

Kauno Raudonojo Kryžiaus

Klinikinė Ligoninė

1990.09.21

Didžiai Gerbiamajam Melbourno lietuvių klebonui, ALK Federacijos Pirm. ir Skautų Dvasios Vadovui, Teologijos Mokslo Daktarui, Spaudos darbuotojui ir žurnalistui - iškiliam kunigui PRANUI DAUKNIUI sveikinimas, garbingoje 70 metų amžiaus sukaktyje 1990 m. spalio 27 d. Sydney-Melbourne Australia.

Mielas ir brangus kunige Pranai! Man džiugu ir prasminga Tave pasveikinti šiame pagarbiam Jubiliejui! Kiek daug didžiųjų darbų tesėjai mūsų religinei spaudai - Tėvynės laisvės kovai, o ypač Kristaus Bažnyčiai ir Tautų Kūrėjui, tūkstančiams Brolių apaštalaudamas uoliai, keliu išganingu vesdamas jų sielas!

Su nuoširdžia pagarba ir draugystės meile.

Kun. Petras Butkus

Sydney Lietuvių Parapijos ir Australijos Lietuvių Katalikų Sielovados vardu - Sydney, 1990 m. spalio mėn. 27 d.

Nuoširdžiai šveikiname mūsų mielą Dvasios Vadą kun. Dr. PRANA DAUKNĮ, švenčiantį 70 metų gimimo sukaktį linkėdamos geriausios sveikatos bei ištvėrmės Dievo tarnyboje.

Melbourno Katalikų Moterų Draugijos narės

Mūsų Mielą Dvasios Vadovą, v.s. fil. kun. Dr. PRANA DAUKNĮ, nuoširdžiai sveikiname 70 metų sukaktyje. Linkime ilgiausių, gražiausių ir stipriausių metų, dirbant Dievui, Tėvynei ir Artimui. Skautiškas Valio Jums, Broil!

Melbourno Skautininkų Ramovės - Sesės, Broliai

Gerbiama ir Mielą kun. Dr. PRANA DAUKNĮ nuoširdžiai sveikiname 70-ties metų amžiaus sukaktyje! Dievo palaimos, geros sveikatos, ilgiausių metų spaudos darbe ir mūsų tarpe Lietuvos laisvei.

T.A. lankstytojai

Australijos Lietuvių Dienos

\$A1600.

Vietinės ekskursijos iš Melbourno autobusais:

- gruodžio 28d. 9-17.30 val. Ballarat-Sovereign Hill \$A47;

- gruodžio 29d. 9-17.30 val. Puffing Billy, Healesville Sanct'y.\$A47;

- gruodžio 30d.17.30-23.30 val. Phillip Island (pingvinų sala) \$A39.

Užsisakyti telefonu 03 642-0144 paminint, kad atvykot į „Australian Lithuanian Festival“.

Labai netoli nuo Lietuvių Namų ir miesto centro randasi pirmos rūšies Old Melbourne Hotel, 5 Flemington Rd., Nth. Melbourne, 3051 tel. 03 329-9344, 008 333-005, kuris duoda svečiams, atvykstantiems į Australijos Lietuvių Dienas, nuolaidą. Kambarys dviems žmonėms \$A120., trečias asmuo mokėtų papildomai tik \$A10., vaikams žemiau 12 metų veltui.

Australian Airlines yra oficiali Australijos Lietuvių Dienų oro linija. Skrydžius, paminint kad vyks stat į „Australian Lithuanian Festival“, užsisakyti telefonais: Sydney - 669-9555, Canberra - 46-1816, Adelaide - 216-1911, Brisbane - 260-3311, Perth - 323-8444, Hobart - 38-3543.

Ekskursijų reikalais rūpinasi Rimas Skeivys, 16 Madden St., Nth. Balwyn, 3104, tel. 03 341-9311 darbo, 03 857-8211 namų.

ALD Informacija

MELBOURNE 1990 AUSTRALIA

XVI Australijos Lietuvių Dienos vyks Melbourne gruodžio 26-31 dienomis. Prieš tai yra organizuojama ekskursija į Barrier Reef (Queensland) ir Ayers Rock (Northern Territory). Pirmadienį, gruodžio 17d., išplaukiama laivu iš Cairns aplankyti gražiasias Barrier Reef salas, po to lėktuvu pamatyti garstų, didžiausią visame pasaulyje „akmenį“ Ayers Rock ir Olgas Kalnų virtinę. Ekskursija baigsis Alice Springs trečiadienį gruodžio 22d. Suinteresuoti svečiai iš S.Amerikos gali kreiptis į: American Travel Service Bureau, Chicago, tel. 312 238-9787; Audra, Toronto, tel. 416 769-2500; Vytis International Travel Service, Brooklyn, tel. 718 769-3300.

Australijos turistams ekskursijos kaina (Sydney-Cairns-Alice Springs-Melbourne-Sydney) apie

Nuoširdžiai kviečiame visus atsilankyti į mūsų

METINĖ KONCERTA

kuris įvyks š.m. lapkričio mėn. 11d. 2val.30min. p.p. Melbourno lietuvių klubo salėje.

Programa papildys Folklorinis ir Kanklių ansambliai.

Įėjimas \$8, mokiniams \$5, jaunuoliams iki 15m. amž. veltui.

Melbourno Dainos Sambūris

VARPAS

Pranešimas

Nuo š.m. lapkričio 11 d., sekmadienį, prasidės krepšinio treniravimai žem. 10 m. ir 18 m. berniukams ir žem. 12-14 m. mergaitėm Eltham Leisure Centre, Susan St., Eltham sekmadieniais 12 val. Treniruotės tęsis iki Sporto Sventės.

Dar reikia žaidėjų žem. 10 m. berniukų ir mergaičių komandoms. Tėveliai, jeigu norite kad vaikai

dalyvautų Sporto Sventėje prašau atvežkite vaikus, arba susisieki su komandų vadovais:

žem. 10 m. bern. - Denis Liubinas, tel. 437 1556

žem. 18 m. bern. - Sarūnas Ziedas, tel. 848 4171

žem. 12-14 m. merg. - George Meiliūnas, tel. 499 1049.

„Varpas“ šiuo laiku organizuoja draugiškas runtynes su Geelongo „Vytis“ klubu, kurias numatom praveisti gruodžio 2 d. sekmadienį. Bus daugiau žinių vėliau.

MLSK „Varpas“ valdyba

GEELONGAS

...Ne žemės derliumi, ne drabužių įvairumu, ne šalies gražumu, ne miestų ir pilių tvirtumu gyvuoja tautos, bet daugiausia išlaikydamos ir vartodamos savąją kalbą, kuri didina ir palaiko bendrumą, santaiką ir brolišką meilę.

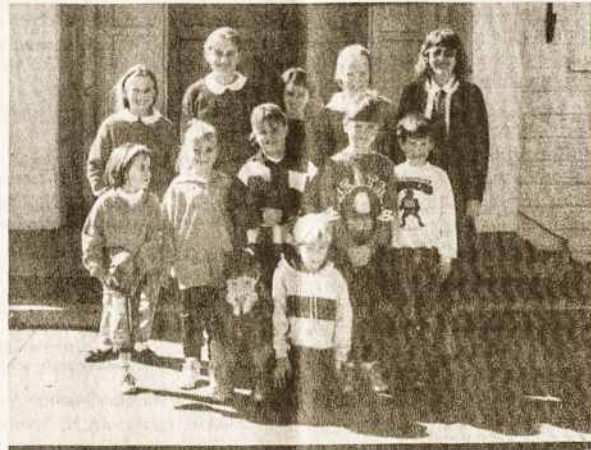
Mikalojus Daukša. „Postile“ 1599m.

Rugsėjo 8d. Geelongo Lietuvių Bendruomenės Namuose įvyko pirmoji savaitgalio mokyklos pamoka. Mokytoja - prieš metus atvykusi iš Lietuvos ir dabar apsigyvenusi Geelonge, - Gražina Pranauskienė. Jauna, energinga ir sumani Gražina yra ir mūsų choro vadovė. Siunčiame Jums pirmos pamokos nuotrauką. Šiuo metu mokykloje mokosi 20 mūsų mažųjų. Vaikai mokosi lietuviškai kalbėti, rašyti, šokti ir žaisti lietuviškus

žaidimus. Su dideliu noru mažieji ruošia užduotas pamokas ir eina į mokyklą. Nepaprastai džiugu, kad mūsų mažoje bendruomenėje

puoselėjame lietuviška kalba ir jos tradicijas.

Geelongo Lietuvių Bendruomenės Valdyba

Australijos Tautinių Bendruomenių Religijos

Po II pasaulinio karo į Australiją atvyko daug karo pabėgėlių, įvairių tautybių imigrantai. Jie visi turėjo įtakos kelti Australijos gyvenimo lygį, švietimą, kultūrą. Kylantis gyvenimo standartas, kai kurių tautinių grupių izoliacija ar sudaro stipresnius religinius ir tautinius ryšius. Universitetų lektorius Dr. Abe Ata sugalvojo australų mokslinių tyrimų studijom atžymėti naujųjų ateivių religinį identitetą, kuris atspindėtų savo paliktų kraštų nesibaigiančius kentėjimus, kao ir okupacijų suskaldytas šeimas, tautžudystę, tremtį iš savo gimtinės ir prosenių šalių. Apie lietuvius tokiai studijai parašyti serijos knygų leidėjas pakvietė Dr. Joną Kunčą - Melbourneo Lietuvių Bendruomenės pirmininką. Šiomis dienomis jau pasirodė tų studijų III tomas, kuriame patalpinta studija ir apie lietuvius.

Dr. J. Kunca savo studiją užvardijo „Katalikų Bažnyčia Lietuvoje - Australijos lietuvių perspektyvoje“. Įvade pateikia istorinėje perspektyvoje faktus apie senovės lietuvių tikėjimą, vieną iš priežasčių, kodėl Europoje Lietuva buvo paskutinė tauta priėmusi krikščionybę, buvo Kryžiuočių ordinas, kuris siekė tik pavergti Lietuvą. Lietuvos valdovai Mindaugui apsikrikštijus 1251 ir popiežiaus Inocento IV vardu karūnuotas Lietuvos karaliumi 1253m. Lietuvos atsivertimas į krikščionybę dar buvo sustojęs virš šimto metų, kai karaliaus Jogailos dekretu 1387m. įpareigojo lietuvius priimti krikščionybę, o po Žalgirio 1410 mūšio, Vytautas su Vilniaus ir Lvovo vyskupu pradėjo krikštinti Zemačius ir 1417m. įsteigė

Zemaičių vyskupiją ir vyskupo sostą Varniuose.

Kituose skyriuose Dr. J. Kunca pateikia skaitytojams kondensuotų žinių apie Lietuvos religinį renesansą, Katalikų Bažnyčios priespaudą, teologijos sužydėjimą, Bažnyčios rezistenciją ir baigia studiją apie lietuvių katalikus Australijoje. Jie čia gerai susiorganizavę, visuose didžiuosiuose miestuose turi savo sekmadienių pamaldas, išvardija sielovados kapelionus, visus apjungia ALK Federacija, leidžia „Tėviškės Aidus“. Visos lietuvių parapijos turi savo chorus, sekmadienių mokyklas, o lietuvių kalbos klases remia valstijų Svetimo departamentai Adelaidėje,

Melbourne ir Sydnejuje. Savo studiją baigia išvada, kad dėka Bažnyčios įtakos alkoholizmas ir narkotikai lietuvių jaunimo tarpe neegzistuoja!

Siame veikale Dr. Jono Kuncos studija yra miniatiūrinė Lietuvos Katalikų Bažnyčios istorija, įamžinta angliškai kalbąam pasauliui. Už tai sveikiname ir nuosirdžiai dėkojame Dr. J. Kuncai už enciklopediškai atliktą studiją Lietuvos garbei siame veikale!

Kun. P. Dauknys, S.T.D.

Religion and Ethnic Identity: An Australian Study, Volume III
Edited by Dr. Abe Wade Ata.
Published by Spectrum Publications Pty. Ltd., Richmond, Vic. 3121.

Kaina \$10

Aukos Lietuvos Tautiniam Olimpiniam Komitetui

Adelaidėje: Sv.Kazimiero parapijos ir „Caritas“ Inc. surengtų pietų ir loterijos pelnas - \$364.60. Renginio metu pagal sąrašą aukojo - \$100 P.Snarskis, \$20 A.Vikienė, \$10 Kun.J.Petraitis, M.Gavenienė, L.Kazla, B.Kaščiukaitis, B.Launikaitienė, A.Stasaitis, Z.Stankus, B.irE.Dukai (R.Sidabro mirties metinėse), V.T.Vasiliauskai, A.U.Juciai, V.Vieraitis, V.Opulskis, \$6 L.Staugienė, \$5 J.Sasinienė, P.Kuisys, L.Budreika, A.Jakutis, S.Ciplienė, O.Bridžiuvienė,

A.Dancevičius, J.Rupinskas, \$2 p.Jankuvienė. Viso - \$288. Bendroje sumoje iš Parapijos tarybos gauta - \$634.60 - didelis acitū.

\$200 D.S.Urnevičiai, \$100

P.Satkus, \$30 P.Andrijaitis, \$25 R.Dičiūnas, \$20 A.Pečiulis, O.Baužienė, J.Stačiūnas, I.Taunys, E.Kurauskas, K.Pocius, Anonim., \$10 V.Vitkūnienė, S.Gusčia, L.Paišiūnas, B.Sabeckis, F.Adamonis, A.Zilys, P.Bielskis, E.Leščinskis, J.Jarusevičius, J.Poškus, A.Vitkūnas, \$5 Jz.Lapšys, K.Vanagienė, A.Visockis, P.Marčinskas, E.Baškus, H.Glažė, A.Gudelis, Z.Vabolienė, J.Gylys, Andr.Vitkūnas, \$4.50 B.Balsevičius, \$4 J.Aleksandravičius.

A.A. Vosyliui mirus, vietoj gėlių B.J. Jonavičiai \$20, J.Donela \$10.

TIKROS KATALIKŲ LAIDOTUVĖS

Mes tikime, kad mūsų uždavinys yra ne tik laidotuvės sutvarkyti profesionaliai ir ramiai, bet taip pat suprasti ir pagerbti suinteresuotų žmonių jausmus ir užtikrinti, kad laidotuvių sutvarkymas yra prasmingas ir tinkamas.

TOBIN BROTHERS FUNERAL DIRECTORS

Doncaster: 816 Doncaster Road.....	848 3666
East Burwood: 294 Burwood Highway....	232 9999
Frankston: 232 Cranbourne Road.....	789 6766
Glenroy: 111 Wheatsheaf Road.....	306 2044
Malvern: 1382 High Street.....	509 4811
Noble Park: 505 Princes Highway.....	546 7644
North Melbourne: 189 Boundary Road.....	329 6144
Ringwood: 331 Maroondah Highway.....	870 8011
Berwick: 21 Lyall Road.....	707 5533
Moorabbin / Mentone: 16 Tuck Street.....	555 9088
St. Albans: 69 Alfrida Street.....	367 4333

Melbourno Lietuvių Namų Klubas

Klubo narys gali būti kiekvienas lietuvis sumokėjęs nario mokesį. Tačiau tas dar nereiškia, kad tie žmonės gali spręsti namų ateitį kaip pasirodė š.m. spalio mėn. 20 dienos susirinkime.

Mes senoji karta (gal ir ne visi) nupirkome tuos namus savo sunkiai uždirbtais pinigais aukodami tam tikslui savo laiką ir darbą. Stengėmės turėti patalpas lietuvių kultūriniam reikalams. Iki šio mes džiaugėmės jais ir skaitome, kad tie namai yra mūsų. Mūsų pačių ir mūsų organizacijų kultūrinės veiklos būstinė.

Mūsų narių skaičius kiekvienais metais mažėja ir mažės. Tuo tarpu patalpų visiems užtenka ir didinti ar perdirbinėti tų namų nereikia ir nėra tikslo.

Atsirado keleta asmenų, kuriems tie namai per maži, blogai išplanuoti, ir t.t. Sako, kad juos reikia perdirbti užtraukus dideles paskolas ir daryti biznį. Tai būtų didžiausia klaida, nes šiais laikais niekas nėra garantuotas sekme. Kaip matome ne tokie biznieriiai subankrutavo ir įlindo į didžiausias skolas. Jei jie jau taip nori biznio tai patartina jiems išgyti kad mažesnes ar net didesnes patalpas ir pabandyti patiems pabizniuoti. Mes tik palinkėsime sekmes.

Kadangi, iki šiol, namai save išlaiko ir padengia mokesčius ir kitas išlaidas, o be to dar sudaro šiojį tokį pelną, kuris yra rezerve, kad reikalui esant galėtų padengti netikėtas ar nenumatytas išlaidas, tai jokių biznio neprivalėtų verstis, nes tai yra kultūros ir bendradarbiavimo namai, o ne kokia užėiga ar „karčiama“.

Kas dėl valdybos veiklos tai perdaug kritikuoti nereiktų, nes mes patys tą valdybą išrinkom ir tais žmonėmis pasitikėjome. Jie aukoją savo brangų laiką negaudami jokio atlyginimo. Turime džiaugtis, kad atsiranda tokių asmenybių. Tik tas nedaro klaidų kas nedirba.

Laikę susirinkimo nuolatinis įsiterpimas į kito žmogaus kalbą - neleistinas. Jau būtų laikas išmokti mandagumų ir toleruoti kitų pasisakymus ir nuomones.

G. Narušis

A.A. Melodie Kirby mirus, vietoj gėlių J.Donela \$20, B.J. Jonavičiai \$10.

Sydnejuje: \$20 V. Augustinavičius.

Melbourne: \$100 V.Ališauskas, \$50 B.Prašmutaitė, \$10 E.Studžėnas.

Padėkose už ankstyvesnes aukas įsivėlė klaida, \$20 auka gauta ne iš Z.Stonkaus, bet Z.Stankaus, atsiprašome paliestojo.

Visiems aukotojams LTOK-o vardu reiškiu nuosirdžią padėką.

J.Jonavičius
 Atstovas Australijoje

CANBERROJE

Nepriklausomos Lietuvos Fondui Canberroje, mirus A.†A. Vytautui Vosyliui vietoj gėlių aukoją \$50 Angėlė Miniotas. Aukotojai širdingai dėkojame.

Fondo komitetas